

Taxa postalis
plătite în avans
No. 224713/929

Dr. Rámásetter Róbert

BUDAPEST

KELET

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Börmentetlen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernő. Felelős szerkesztő Jánabon
Ferenc. Bucuresti szerkesztő Ház-
szegi Ernő, Strada Matei Mila 2.

Ara 5 lej

Csütörtök, 1935. február 21.

5695. EV.
ADAR 18.

XVIII. ÉVF.
42. SZÁM.

„Afrika az afrikaiaké”

A legszilárdabbnak és legmaradandóbbnak hitt dolgok is mulandóságra vannak ítélve.

Az európai, sőt az egész világ közvéleményében is el volt terjedve az a hit, hogy Franciaország afrikai gyarmatain olyan szilárdan vetette meg a lábát, hogy uraima az idők végtelenségéig van ezeken a területeken bízósítva.

Míg az angol imperializmus hatalmi szilárdágát az utóbbi években általában pszichizmusilag itették meg, addig a francia imperializmus okosnak és tapintatosnak hirdetett uralmát általában zavartalanul és ellentmondás-nélkülilek itették meg.

És most egyszerre hivatalos francia kormányhatalmat ismeri be, hogy a három északafrikai francia gyarmaton: Tripolisban, Algírban és Marokkóban olyan nagyarányú nemzeti, szociális és gazdasági természetű forradalmi mozgalmak léptek fel, amelyek alapjaiban veszélyeztetik a franciák uralmát a nevezett területeken.

Elszigetelt lázadások, nagyobb törzsek gerilla-harcra, mint a rifkabbóké is, többször nyugtalanították már a francia gyarmatokat a mohamedán afrikai gyarmatokon. Ezek a mozgalmak azonban nem terjedtek ki az egész gyarmatterületre, s azal még ennél is fontosabb: leverésükben nemcsak francia katonák, hanem beszüntített törzsek fiait is lelkesedéssel vettek részt.

A jelenlegi forradalmi mozgalmak azonban egészen más természetűek az afrikai gyarmatokon. A szociális válság, mely természetesen velejárója minden gazdasági krízisnek, ezeken a területeken is sovinszta jelszavakba öltözködik és szélső nemzeti jelszavakkal akarja megvívni harcát a francia gyarmatkapitalizmus és gyarmati kizsákmányolás ellen.

Érthető tehát, ha ezek a forradalmi mozgalmak a legteljesebb mértékben nyugtalanítják a francia kormányzatot. Az észak-afrikai francia gyarmatterületek népessége többszörösen felülmúlja Franciaország összes lakosainak számát és egy esetleges nemzeti forradalmi felkelés számára óriási ember-tartalékokat tud szolgáltatni.

Franciaországnak egyelőre csak a pénzügyi és technikai fölénye van meg az afrikai gyarmati népekkel szemben, amelyek viszont fanatizmusukat és elszántságukat széghetik szembe a francia fegyvereknek.

A jelszó: „Afrika az afrikaiaké” — könnyen adódik a fanatizált afrikai törzsek számára s ez a jelszó ma veszedelmesebb, mint minden fegyver és mint minden józan érv.

Minden jel arra vall, hogy a szélső nacionalizmus számumja az afrikai népeket is elérte. Franciaország saját szemével fogja látni és saját tapasztalatai árán fog meggyőződést szerezni róla, hogy mit jelent a szélső nacionalista frazeológia érvényesülése a gyakorlatban s talán be fogja látni azt is, hogy a szélső nacionalizmus vak dühnek elszabadítása nemcsak az egyes országok kisebbségeire lehet katasztrofális, hanem olyan nagyhatalmakra is, mint Franciaország.

Játék a törvényekkel

„Az összes románok, tekintet nélkül etnikai származásukra, faji, vagy vallási különbözőségeikre, teljesen egyenrangú élvezők az összes jogoknak...”

Igy hangzik az alkotmánynak azon szakasza, amely a polgári jogegyenlőséget a törvények törvényének erejével biztosítja ebben az országban.

A szakasz megfogalmazása körül súlyos harcok voltak a parlamentben.

A kisebbségek azt kérték, hogy „a románoknak és az ittélő nemzeti kisebbségeknek” biztosítson egyenjósugóságot az alkotmány.

Az akkori liberális kormány, Jonel Brătianuval az élén, elvetette ezt a javaslatot. Nem akarták, hogy az alkotmányban nyoma legyen annak, hogy Románia nem tiszta nemzeti állam. Hogy nemzeti kisebbségek is élnek az ország határai között.

Inkább a kisebbségeket is a románokkal egy kategóriába sorozták, egyetlen gyűjtőki-fejezés alatt foglalták össze.

A „románok” szó az alkotmányban ilyen körülmények között nem etnikai származást jelentett többé, hanem állampolgárságot. Az alkotmány tehát a törvények törvénye előtt,

Hatalmas viharok jegyében folyik a szövetségi törvény vitája a kamarában

Az egyik többségi legazemberezte Madgearut. A nemzeti parasztpárt a semmitőszéknél akarja megítámadni a törvényjavaslatot

Bucuresti, február 20. (Az Uj Kelet tud.) A kamara mai ülésén a nemzeti parasztpárt szónokai tovább folytatták az obstrukciót a szövetségi törvényjavaslat ellen.

Ezuttal *Serdici* tartott beszédet, aki kifogásolta, hogy a vita milyen viharos atmoszférában folyik. Ha a törvényjavaslat tárgyalása nem halad a megfelelően nyugodt mederben, úgy ezért nem a nemzeti parasztpárt a felelős.

Saveanu: Legyenek objektívek, mellőzzék a személyes kérdéseket és akkor nyugodtan meg fogjuk önöket hallgatni.

Serdici: Eddig Európában két ország államosította a szövetséget, a fasiszta Olaszország és a kommunista Oroszország. Most a liberális kormány is államosítani akarja olyan formában, hogy elveszi a szövetségek autonómiáját.

Sassu: Ön csalódik.

Calinescu: Vonják vissza a javaslatot.

Ionescu Braila többségi: A törvény a ország érdekeit szolgálja.

Madgearu: Az ország az autonómia akarja, Negure alminiszter az ellenőrzést. Eppen a napokban mondotta ezt a földművelésügyi államtitkár.

Ionescu Braila: Ne legyen rablás a szövetségi banknál.

Serdici: Ezek rágalmak.

Ionescu Braila: Rablás volt és majd számokkal fogjuk bebizonyítani.

Serdici: A nemzeti parasztpárt a törvényjavaslat benyújtását agresszivitásnak tekinti és hasonlóképpen fog eljárni a liberális intézményekkel szemben, ha majd kormányra kerül.

Sassu: Ime egy kormányprogram.

Serdici folytatva beszédét rámutat arra, hogy milyen áldásos tevékenységet fejtenek ki a szövetségek öt éves működésük alatt. Kivették a részüket a külkereskedelmi munkában is, a termékek értékesítésénél. Teljesen téves eljárás az, amikor fasiszta, vagy bolsevista módszereket emlegetnek. Románia nem is teheti államivá a szövetségeket, mint Olaszország, mert ott a céheket összpontosították és nem is járhat el az orosz módszer szerint, ahol a javakat kisajátították. Nálunk a magántulajdon szent. A liberálist párt a magáncégek és kartellek érdekeit képviseli, mert a szövetségeket ezeket részben feleslegessé tették. A nemzeti parasztpárt meg fogja szüntetni ezt a törvényt, de erre sor sem kerülhet, mert a semmitőszék, mint alkotmány-ellenest fogja megsemmisíteni.

Lepadatunak: A törvényjavaslat tárgyalása már egy hete folyik, de még egyetlen többségi szónok sem beszélt. Ilyen nagyfontosságú törvényjavaslatnál az egyes pártok szónokai felváltva kellene hogy ismertessék álláspontjukat.

Lepadatunak: A törvényjavaslat tárgyalása már egy hete folyik, de még egyetlen többségi szónok sem beszélt. Ilyen nagyfontosságú törvényjavaslatnál az egyes pártok szónokai felváltva kellene hogy ismertessék álláspontjukat.

Az elnök ekkor az ülést kénytelen volt felfüggeszteni.

Mit fog mondani Vaída vasárnap a numerosz valachicusról?

A liberálisok meg akarnak egyezni a nemzeti parasztpárttal a szövetségi törvényről

Bucuresti, február 20. A nemzeti parasztpárt parlamenti tanácsának Mihalache elnöklétével tartott ülésén a napirenden levő problémákról foglalkoztak. Megvitatták Vasile Sassu földművelésügyi miniszternek a pártelnökséghez intézett ajánlatát, melynek értelmében a kormány szeretne megegyezésre jutni a nemzeti parasztpárttal a szövetségi törvényjavaslat ügyében. A kormány ígéretet tesz, hogy jelenlegi formájában fentartja a Központi Szövetséget Pénztárt és fentartja a szövetségi intézetek autonómiáját, de szigorubb ellenőrzést vezet be, mint

a jelenlegi. Határozatot nem hozott a parlamenti tanács.

Nemzeti parasztpárti körökben érdeklődéssel várják Vaída vasárnapra hirdetett cluji előadását. Az az általános hit, hogy Vaída beszédében közeledést fog elárulni a demokratikus elvekhez, — írja az Adeverul, — cáfolatot szolgáltatva a tendenciózus magyarázatoknak. Mások viszont azt niszik, hogy Vaída intranzigens marad és ragaszkodni fog álláspontjához, amelyet a párt végrehajtó bizottsága elutasított volt.

Hogy van az, hogy mégis ők, éppen ők, követelnék a leghangosabban jogfosztást?

Hamar emberi megmondolások nincsenek, nem gondolnak-e arra, hogy nemzetközi viszonylatban milyen hatással lehetnek olyan intézkedésekre, amelyek nemcsak a belső törvényeket és alkotmányt rugják fel, hanem egyúttal Románia nemzetközi kötelezettségeit is szembe veszik?

VILÁG TÜRME

A modern Ukrajna

Szovjetországgal való kapcsolataink felvétele óta Románia kereskedelmi és ipari körei erősen készülődnek a Szovjet-oroszországra való látogatásra. Minthogy főleg a határhoz közelfekvő orosz szovjet-részekkel való kapcsolatokról lehet szó, legelőbb Odesszát és Kievet, Ukrajna fővárosát kívánják meglátogatni. Erdemese-nek tartjuk, hogy alább Ukrajna utóbbi évtizedeinek fejleményeit részletesen ismertessük.

Az ukránok a keleti szlávok déli törzsét alkotják. A nagyobb ukrán tömegek, körülbelül 31 millió lélek, Szovjetukrajnában lakik. Lengyelországban hatmillió, Romániában félmillió, Csehszlovákiában körülbelül ugyanannyi él. Az ukránok egyesülési törekvései csak az utóbbi időkben indultak meg. Kultúregyesületek alakultak a múlt század hetvenes éveiben, amelyeket azonban az oroszok erősen támadtak. A világháborúig az ukrán kultúrának sok küzdelme volt. 1917 februárjában és októberében a forradalmak alatt az ukrán nép oroszországi része, de a lengyel is erősen szervezkedett és politikai tevékenységet fejtett ki. Kiebben az ukrán központi tanács Hruszevskij professzorral az élén, területi, nyelvi és kulturális autonómia követelt. A pétervári kormány honorálta is ezeket a követeléseket és kilátásba helyezte az ukrán parlamentet, anélkül azonban, hogy az ország leszakadjon Oroszországról.

A novemberi forradalom után Ukrajnát népköztársasági alapon szervezték meg és a szovjetkormány is elismerte az ukránok függetlenségét. 1918 február 4-én a Breszt-litovszki megállapodások szerint Ukrajna népköztársaság. Petljura helyett azonban a németek Skoropatsky hetmant követelték, aki a megszálló csapatok segítségével uralkodott 1918 áprilisától az év végéig. Az ukrán direktórium azonban ezt a kormányzót eltávolította helyéről és háborút hirdetett a benső szovjetmozgalom és az orosz tanácsköztársasági csapatok ellen. Különböző súlyos behatások után, amelyben Petljura is részt vett, de kénytelen volt menekülni Lengyelországba, a népköztársaság ismét helyreállott, élén Mazepával, a köztársaság elnökével.

1920-ban végre a keleti részeknek Lengyelországhoz való csatolása után Szovjet-oroszország meghódította Ukrajnát és bekebelezte a tanácsköztársaságot államközösségébe. 1923 július 6-án proklamálták a szovjetuniót Kiebben. Azóta Ukrajna mai formájában éli állami és társadalmi életét.

Szovjetukrajna területe 443.084 négyzetkilométer. Lakosainak száma a legutóbbi népszámlálás szerint 31.910.400 lélek. Hatalmas szénbánya-területei 1934-ben 53 millió 290 ezer tonna szenet szállítottak, vagyis a szovjetunió széntermelésének 58 százalékát.

Ukrajnának erősen fejlett nehézipara van. Kramatorszkbán meggyárak működnek, Luganszkbán és Charkovban mozdonygyárak és turbina-művek, Odesszában gazdasági gépgyárak, Charkovban traktorgyár. Jelentős hajógyár működik Nikolajevben, Odesszában, Kamenzszenben, Nikolajevben, Kiebben és Charkovban viszont hatalmas elektromos művek szolgáltatják az erőforrást a különböző gyárak és hámorok számára. Vashámorok vannak Krivo-rozieban, magántelepek Nikopolban, cink, ólom, és higanytelepek Nagolniban, üveg-hámorok Konstantinovkában. A szovjet állami és kollektív gazdasága a megművelt területek 91 százalékát veszi igénybe. A mezőgazdasági kollektívák és állami birto-

Nem mindig a nő az oka

rendkívüli film

JOAN CRAWFORD

és partnerei:

GENE RAYMOND és FRANCHOT TONE

legnagyobb alkotása. Bemutatja MAI KEZDETTTEL a

SELECT MOZGO

Ez a film Bucarestben, Budapesten és Bécsben óriási sikerrel futott
Ne mulassza el senki sem meglekinteni e ragyogó filmet!!

kok 65 ezer traktort foglalkoztatnak Ukrajnában.

Az országban ma 22 ezer elemi iskola működik, ötmillió tanítvánnyal. Ezek közül négy és félmillió ukrán nyelvű oktatásban részesül. 300 ezren járnak középfokú szakiskolákba és a különböző munkásfalkultúrákba. A középiskolákban az ukrán mellett az orosz nyelv is kötelező tantárgy. Egyetemi ranggal rendelkező főiskola működik: Charkovban, Kiebben, Odesszában és Dnepropetrovskban. Az analfabétizmust az egész ország területén rövidesen likvidálni fogják.

Az alkotmány szerint Ukrajnában teljes nyelvszabadság uralkodik, csak az ukrán hadsereg vezénylő nyelve orosz. Az orosz industrializálás első idejében rengeteg oroszországi munkás jött Ukrajnába. Közben azonban az ukrán parasztság is iparosodott, úgy, hogy most már hazai erőket alkalmaznak a különböző ukrán üzemekben. A közigazgatási apparátusban az oroszokat immár ukránok helyettesítik.

Ukrajnában a nacionalizmus kérdése még mindig erősen foglalkoztatja az elméletet. Az előbbi polgári kormányok nagy nacionalista propagandával igyekeztek az

ukrán nemzeti öntudatot élesztgetni, amit a szovjet internacionalista szelleme még nem tudott kipusztítani a népből. Sztalinnek magának is koncessziókat kellett tennie ebben a tekintetben. Megállapítása szerint a proletár állam kulturáját tartalmazó szocializmusban és nemzetközien kell fejleszteni, formára nézve azonban lehet nemzeti is.

Ezt a formulát Ukrajnában elfogadták és az ottani nacionalizmus ilyen tendenciák közepette éli ki magát. A színházak, az iskolák népi színzése elűt attól, amit az ember Szovjetország többi részében tapasztal.

Az idegenek, akik Oroszországot meglátogatják, nagy elismeréssel nyilatkoznak Ukrajnáról, amely az utóbbi tizenöt esztendőben valóságos kiterjedést ért. Odessza, amely a polgárháborúk során a nyomor és éhség városa volt, ismét erőre kapott. Gyártelepei, kikötője, iskolái ismét lendületet adnak a városnak, amely centruma egy hatalmas ipari területnek. Amióta a szovjet a diplomáciai kapcsolatokat ismét felvette a határos országokkal, a legtöbb idegen, főleg azonban amerikaiak, Odesszába látogatnak el, amely kereskedelmi is a legfontosabb centruma Szovjet-országnak.

Az utolsó orosz cári követ utolsó panamái

Poklewski Coziel volt bucaresti orosz követnek az országból való kitűzését kérték a kamarában

Bucaresti, február 20. (Az Uj Kelet tud.) A kamara egyik májnapos ülésén Pamfil Seicaru képviselő, a Curenul főszervezője, meginterpellálta a külügyminisztert Poklewski Coziel gróf, volt bucaresti cári orosz követ ügyében. Mint ismeretes, Poklewski tizenhét évvel a cári Oroszország összeomlása után is a régi Oroszország bucaresti nagykövetségének tekintette magát és ez már csak azért is lehetséges volt, mert Románia és Szovjetország között semmilyen diplomáciai kapcsolat nem állt fenn. Poklewski szorgalmasan eljár a diplomáciai összejövetelekre, néha az udvar vadászataira is meghívást kapott és a Calesa Victorien levő egykori cári követségi palotában a Bucarestbe szakadt orosz emigránsokkal együtt idézte a régi jó idők emlékeit, az egyre jobban porosodott cári butorok és az egyre jobban sárguló diplomáciai akták között.

Ennek az idillikus állapotnak vetett véget a dnyeszterentuli szomszédai való béke és ennek nyomán Ostrowszki szovjetkövetnek Bucarestbe való érkezése. Itt kezdődik Poklewski-Coziel új szerepe, amely Pamfil Seicaru interpellációjának tárgyát képezte és amelyről a Curenul mai számában a következőket írja:

„Coziel ur, II. Miklós cár bucaresti képviselője, valamikor az összes táncokat táncolta. Ma az összes kártyajátékokat ismeri. A cári birodalom összeomlása után, amikor már nem volt mit képviselnie a diplomáciai karban, a diplomaták összejövetelein olybá tűnt fel, mintha Hamlet apjának groteszk árnyéka volna egy modern színdarabban. Tizenhét éven keresztül az ország vendégszeretően bánt vele és olyan ranggal illette, amely fölött nem rendelkezett. Időközben a bucaresti lengyel követ egy előadása alkalmával elmondta, hogy Coziel, a cár képviselője. Janus-arcu diplomata volt, aki bár Oroszország szolgálatában állott, a lengyel ügyet szolgálta. Ezt a politikát annak idején úgy nevezték, hogy a szív titka.

Poklewski-Coziel nagyon haragszik Romániára, amióta ismét felvették a diplomáciai kapcsolatokat Szovjetországgal. Azon a napon, amikor a szovjet-delegáció Bucarestbe érkezett, Poklewski tüntető

módon kitűzte a régi követség épületére a cári Oroszország lobogóját. Efféle módon nyilvánította véleményét a szovjetről és megvetését a román politikával szemben. Mi nem igen szeretjük a bolsevikdeket. De joggal állunk a szovjetek mellett, amikor egy megtört politikai menekült, aminő Coziel, aprotálja vagy elveti a mi politikai véleményünket. Romániában csak a románok politikáizálhatnak.

Ez a dolog meglehetősen súlyos, de elmentünk volna mellette, ha Poklewski ur ilyen önzetlen akciókra szorítkozott volna. Ugyanakkor azonban ez a Poklewski titokban a fővárosi orosz templom eladásáról kezdett tárgyalásokat. El akarta idegeníteni a templomot, mintha az az ő magánjává lett volna. És vevőként Jugoszláviát szemelte ki. A jugoszlávok bár szerették volna megvásárolni a templomot, visszautasították az ajánlatot. A szőbenforgó templom rövidesen román tulajdonba megy át. Mi lesz azonban Poklewskivel? Kísérletének, akár sikerült, akár nem, ugyanaz az erkölcsi ize van. Éppen ezért teljes joggal kérdezzük, vajjon nem-e kellene Poklewskit visszaadni az anekdotikusnak, ahová ő tartozik, valahol a határon túl? Értse meg ez az ur, hogy két ilyen kaliberű ostobaság után a románok már csak a kottól alól kivett tojásokkal üdvözölhetik.”

— Tűz a londoni lengyel követség palotájában. Londonból jelentik: A lengyel követség palotájában tűz támadt, amelyet elég gyorsan sikerült eloltani. Fontos iratok nem semmisültek meg a tűznél.

— A szlavonai Bród közelében a csendőrok belelőttek a három társuk szabadonbocsátását követelő tömegbe. Belgrádból jelentik: A szlavonai Bród közelében katolikus lelkész vezetése alatt paraszt-tömeg jelent meg a csendőrs laktanyája előtt s három legény szabadon bocsátását követelte. A csendőrok fegyverüket használták a rendbontó tömeggel szemben. A lövéseket a tömegből viszonozták. A harcban két személy életét vesztette, haton súlyosan megsebesültek, köztük két csendőr is.

Kaució ellenében szabadonbocsátják az akkói börtönben sanyalódó illegális bevándorlókat

A palesztinai kormány súlyos adókat készíti kiróni a palesztinai új ültetvényekre. Jabotinsky nevére új kolóniát építenek a revizionisták

Jeruzsálem, február 20. Megirta az Uj Kelet, hogy az akkói börtönben sanyalódó illegális bevándorlók, miután a kormány megtagadta szabadlábrahelyezésiüket és meghosszabbította vizsgálati fogságukat, éhség-sztrájkba léptek tiltakozásuk jeléül. Az akkói foglyok elhatározása nagy visszhangot váltott ki az egész jisivban és ennek tudható be az a hír, mely arról szól, hogy John Hathorn Hall, a palesztinai kormány főtitkára közölte a Vaad Leumi-val, hogy a kormány hajlandó szabadlábra helyezni az illegális bevándorlásért fogvatartott 100 zsidó fiatalembert, akik néhány napja éhség-sztrájkba sanyalódnak, ha minden foglyért két-két palesztinai polgár 100 fontos kauciót vállal. Ez a kaució annak garantálását szolgálja, hogy a vádlottak két hónapon át rendelkezésére állanak a rendőrségnek és minden alkalommal, amikor idézést kapnak, jelentkeznek a rendőrségen. Ehhez a megoldáshoz Sir Arthur Wauchope fő kormányzó is hozzájárult.

A Vaad Leumi megbízta haifai delegációját, hogy menjenek Akkóba és közöljék az éhség-sztrájkoló zsidó foglyokkal a kormány határozatát és szólítsák fel őket, hogy hagyják abba a sztrájkot és legyenek türelmekkel, míg a kaució ügye rendeződik.

A napok óta éhség-sztrájkoló foglyok egészségi állapota aggodalomra ad okot. Őt fogly súlyosan megbetegedett. A többiek szájbőgőléssel tartják magukat talpon, miután az éhség-sztrájkot súlyosbítva vizet sem akarnak már inni. Minden ételt, amit behoznak nekik, az ablakon dobják ki.

Jeruzsálem, február 20. Legújabb jelentés szerint az akkói zsidó foglyok a Vaad Leumi

felosztása ellenére sem adták fel az éhség-sztrájkot és kijelentették, hogy nem bíznak a kormány intézkedéseiben. Miután a haifai delegáció kísérlete meghiúsult, maga Ben Cvi, a Vaad Leumi elnöke utazott Akkóba, ainek hosszas rábeszélésére a foglyok elhatározták, hogy abbahagyják a sztrájkot, ami szombaton meg is történt. Azóta javult a foglyok egészségi állapota és a betegek is felépültek. A Vaad Leumi erőteljes akcióit indította be a szükséges kauciók megszerzésére és hétfőn már meg volt az az összeg, ami 20 fogoly szabadlábrahelyezését telte lehetővé. Remélik, hogy a hét végére az összes foglyok visszanyerik szabadságukat.

Jeruzsálem, február 20. A Zsidó Távirati Iroda értesülése szerint olyan intézkedésekre készül a palesztinai kormány, melyek alkalmasak arra, hogy hosszú évekre megnehezítsék, sőt egyenesen megakadályozzák a palesztinai ültetvények megnagyobbítását. A kormány olyan magas adókat szándékozik kiróni az új ültetvényekre, amik egészen képtessé teszik azoknak rentabilitását. A Jewish Agency érintkezésbe lépett a jisiv gazdasági vezetőivel és hosszas megbeszélések voltak abban az irányban, hogy a kormányt eltérítsék ezen szándékától. Zsidó gazdasági körök hangsúlyozták, hogy a kormány a magánkezelésbe való beavatkozása súlyos károkat okozhat az ország gazdasági fejlődésének.

Bécs, február 20. A Bécsben megjelenő Judenstaet című revizionista lap közli, hogy az Emek-Jezreelben a revizionisták 20.000 dunam földet vásároltak, ahol új mezőgazdasági kolóniát létesítenek „Tel-Jabotinsky” névvel.

KATHARINE HEPBURNE ??

Az új bolgár kormány kitar a zsidók feltétlen egyenjogúsága mellett

Zlateff miniszterelnök nyilatkozata a bulgáriai zsidókról

Szofia, február 20. Zlateff tábornok bolgár miniszterelnök a napokban fogadta a bulgáriai zsidók központi konzisztóriumának küldöttségét, melynek tagjai Hayim Farschi elnök, dr. Nissim Lewy alelnök és Jac Pardoff voltak. A küldöttség a bulgáriai zsidóság szencsekívánatait tolmácsolta az új kormánynak és ama reményének adott kifejezést, hogy az új kormány Bulgária állandó és hagyományos politikáját fogja folytatni a zsidókkal szemben és továbbra is ápolni fogja a zsidó lakosság egyenjogúságát.

Zlateff tábornok miniszterelnök válaszában a következőket mondotta:

— Az új kormány feltétlenül kitar a zsidók és a többi kisebbségek egyenjogúságának politikájára. Ez a politika Bulgária fennállása óta van érvényben és a kormány ezentul is érvényt akar szerezni ennek a hagyománynak. A kormány lojális és egyenértékű polgárokat lát a zsidókban. Magam is ismerem és becsülöm a zsidókat és tudom, hogy a zsidó polgárok békében és háborúban egyaránt viselik az összes kötelezettségeket és terheket, miként az ország összes többi polgárai. Mint testvérek élünk ebben az országban, ha különböző felekezetekhez is tartozunk.

A miniszterelnök ezután örömeinek és meglegedésének adott kifejezést afölött, hogy a Palesztinába vándorolt bolgár zsidók megőrizték lojális érzelmeiket Bulgária iránt. Örömmel értesült arról, hogy a bulgáriai Palesztina-utazókat milyen meleg fogadtatásban részesítették az ott élő bolgár zsidók. Örömmel értesült a bolgár zsidók palesztinai teljesítményeiről is, mellyel megbecsülést szereztek az egész bulgár zsidóságnak.

A miniszterelnök megkérte Haim Farschi elnököt, aki a napokban Palesztinába utazik, hogy bulgár zsidó kolónia létesítése ügyében, hogy tolmácsolja meleg üdvözlését a palesztinai zsidóságnak és különösen a bulgár zsidóknak. A miniszterelnök végül ama reményének adott kifejezést, hogy a bulgár zsidók zsidó hazájukban sem fognak megfélemleni szülőországukról és továbbra is ápolni fogják Palesztina és Bulgária kulturális és gazdasági kapcsolatait.

Szofia, február 20. Haskowo város garnizonfőnöke ingyenes konyhát állított fel a munkanélküliek részére. A 150 zsidó munkanélkülinek külön rituális konyhát rendezett be.

40 ÉV OTA

Dr. GRÜNWALD SANATORIUMA

Sebészeti, négyógyászati és szülészeti osztályokkal, mérsékelt és általános áronok.
Legmodernebbül berendezett Röntgen- és vegyi laboratóriumok.

Belgyógyász-diagnosztikai és diétás osztály.
Szabad orvosválasztás. — Klinikai osztály
napi 3 pengő.

Rádium-kezelés

Budapest, Vilma Királyné-ut 11-15

Telefon J. 462-59.

„Az ügyvédek

A d rés mel

Ciuj, február 20. (Az curesi példát követve, dek körében is mozgal merus clauzus bevezet muli napokban a ciuji folyosón néhány fiatal méről ismert román üg tevékenységet ebben ták kollégáikat, eléjük román nacionalista üg való belépési nyilatkozat illető nem lett volna ugy nem a legudvarias aposztrofálták román a a napokban megalakult clauzus mozgalom v amely mindenekelőtt román ügyvédek a jöv tárt és irodaszemélyzet mázi. Nem érdektelen, kezdeményezői és szósz ségi ügyvédek köréből. Klienturája csaknem te sebességéből és főleg össze.

A kormány

Mindenesetre tény az a komoly szervezkedés ra öitni. A kormány zott és nem fejtette k ját a numerus clauzus ben. Pop Valér dr., az ter két nappal hivatalá körrendeletben utasított rákat a nemzetiségi st re elődje Victor Anto nister alatt aligha k ilyen rendelet kiadásá san kívánja a jobboldal hogy a kormány jóindul mozgalom célkitűzéseit

A Lupia mai számát lat az ügyvédek mozga ugyancsak ezzel a kér többek között a követk „Ugy látszik, hogy a kamara fejelelmi tanác a kormányt. Az igazs resziv jellegű gyűlések rok közötti gyűlöletet delni harca hrvják fe ta mántára. A jelenleg kéri, hogy a kormány szervezze át, holott m a felső iskolai oktatás. Feltétlenül redukálni ke má t és ezeket is figye egy bizonyos ideig nem korlatot folytathatni. A ennek a kérdésnek.

Az ügyvédek mozgal más célcikat követ. Ne hallgatok helyzetével. h ni az ügyvédi foglalkoz kat, akik nem keresztek nem vallási alapra hel mozgalom, amely esa

PHI LEXI 1935

800 hasáb, 250 képpel,
240

LEPAO

„Az ügyvédek mozgalmanak sikere a hitlerizmus bevezetését jelenti Romániában“

A cluji román ügyvédek egy része is a numerus clauzus mellett agítál

Az Universul és a regáti zsidó ügyvédek. Az ügyvéd-mozgalom tisztára antiszemita és hitlerista jellegű — írja a Lupta

Cluj, február 20. (Az Uj Kelet tud.) A bucaresti példát követve, a cluji román ügyvédek körében is mozgalom indult meg a numerus clauzus bevezetése érdekében. Az elmúlt napokban a cluji törvényes és tábla folyosóin néhány fiatal és szélsőséges érdeklődő ismert román ügyvéd fejlett ki élénk tevékenységet ebben az irányban. Megállították kollégáikat, eléjük tartották a keresztény román nacionalista ügyvédek szövetségébe való belépési nyilatkozatot és amennyiben az illető nem lett volna hajlandó azt aláírni, úgy nem a legudvariasabb formák között aposztrofálták román érzelmeit. Ugyancsak a napokban megalakult Clujon a numerus clauzus mozgalom végrehajtó bizottsága, amely mindenekelőtt is elhatározta, hogy román ügyvédek a jövőben kisebbségi bojtárt és irodaszemélyzetet nem fognak alkalmazni. Nem érdekeltlen, hogy a mozgalom kezdeményezői és szószólói főleg azon többségi ügyvédek köréből kerülnek ki, akiknek klientúrája csaknem teljes egészében a kisebbségekből és főleg zsidókból tevődik össze.

A kormány jóindulatú érdeklődése

Mindenestre tény az, hogy a mozgalom a komoly szervezkedés jellegét kezdő magára ölti. A kormány eddig nem nyilatkozott és nem fejtette ki hivatalos álláspontját a numerus clauzus követelésével szemben. Pop Valér dr., az új igazságügyminiszter két nappal hivatalának átvétele után, körrendeletben utasította az ügyvédi kamarákat a nemzetiségi statisztikák elkészítésére elődje Victor Antonescu igazságügyminiszter alatt aligha került volna sor egy ilyen rendelet kiadására, amely félhivatalosan kívánja a jobboldal felé dokumentálni, hogy a kormány jóindulatúan érdeklődik a mozgalom célkitűzései iránt.

A Lupta mai számában, „Váratlan fordulat az ügyvédek mozgalomában“ cím alatt ugyancsak ezzel a kérdéssel foglalkozik és többek között a következőket írja:

„Úgy látszik, hogy a bucaresti ügyvédi kamarára fegyelmi tanácsa kiejtette a kezétől a kormányt. Az igazságügyi palotában agresszív jellegű gyűléseket tartanak. A polgárok közötti gyűlöletet propagálják és fajvédelmi harcba hívják fel kollégáikat, hitlerista mintára. A jelenlegi mozgalom nem azt kéri, hogy a kormány a jogi fakultásokat szervezze át, holott minden bajnak az oka a felső iskolai oktatás rendszertelensége volt. Feltétlenül redukálni kell a joghallgatók számát és ezeket is figyelmeztetni arra, hogy egy bizonyos ideig nem fognak ügyvédi gyakorlatot folytathatni. Más megoldása nincs ennek a kérdésnek.“

A hitlerizmus győzelme

Az ügyvédek mozgalma azonban egészen más célokat követ. Nem foglalkozik a joghallgatók helyzetével, hanem ki akarja zárni az ügyvédi foglalkozás gyakorlásából azokat, akik nem keresztények. Nem népi, hanem vallási alapra helyezkedik tehát ez a mozgalom, amely csak a zsidó ügyvédek

akarja a kamarákból kizárni. Tisztára antiszemita mozgalommal állunk tehát szemben, amely az ügyvédi kartól nyilván át fog terjedni más foglalkozási ágakra is. Az ügyvédek mozgalmanak győzelme a hitlerizmusnak Romániába való bevezetéshez vezetne. Legutóbbi gyűlésükön ezek az ügyvédek a kisebbségekkel kapcsolatosan olyan hangon beszéltek a békeszerződésekről, amiről eddig

csak a revizionista beszédekben lehetett megtudni. A békeszerződések osztatlan egységet képeznek s mísem vezedelmesebb számunkra, minthogy bagatelizálni próbáljuk jelentőségüket. Ezen szerződések érinthetlensége alapján verte vissza eddig Románia mindazokat a támadásokat, amelyeket területi integritása ellen intéztek. Elfelejtik ezt talán az ügyvéd urak?“

Hőben és hidegben NIVEA érdes bőr ellen

Ez az időjárás megköveteli a bőrnek különös megóvását. Ezért védekeztek! Minden este — de nappal is, mielőtt a szabadba kimenne — arcát és kezét Nivea-creme-vel dörzsölje be. Így az Ön bőre sima és bársonyos marad, és azt a gyöngéd és finom kinézetet kapja, amit a fiataliságnál úgy megcsodálunk. Nivea-Creme nappali és éjszakai krém egyaránt. NIVEA-CREME: Dobozokban: Lei 16.00-72.00 / Tubusokban: Lei 30.00, 45.00 BEIERSDORF & Co., S. A. R., BRĂȘOV

Az Universul is sajnálattal bár, de a román zsidók kiebrudalását követeli

Bucuresti, február 20. (Az Uj Kelet tud.) A Vaida-féle numerus valahicus a román közélet minden rómán felviharzott már. Eddig is viharzott, éppen elég intenzitással, de amióta Vaida az ország legnagyobb demokrata pártjában eldobta ezt a nehéz követ, a nehéz kő egyáltalában nem akar megállni. Vaida Sándor vasárnap akarja ismertetni Clujon a numerus valahicust. A lapokban olyan hírek jelennek meg, hogy a volt miniszterelnök jelentősen enyhített akarja az atmoszférát, egészen mást akar, mint amit a szélsőséges jobboldali lapok és pártok, sőt az ügyvédi kamarák is követelnek. Ezzel a dologgal azonban Vaida könnyen úgy járhat, mint a bűvészinas, aki elszabadította ugyan a szellemeket, de már visszaparancsolni nem tudta őket helyeikre. Vaidának a fajvédelem frontján való fellépése olyan lökést adott a numerus klauzus gondolatának, hogy a vasárnapi kimagyarázkodás nagyon kis akadály lehet csak az útjában. Példa erre az Universul mai vezérelke. Ez a lap, mely éveken keresztül a harcos nacionalizmus organuma volt, az utóbbi hónapokban mérsékeltbb irányba fordult. A Vaida-féle bomba visszatértette az Universult is eredeti kerékvágásába és a vezérelke már „tudományos“ érvekkel fűszerezi a numerus valahicus szegényes eledelét. Ime, mit ír az Universul, melynek ebben a kérdésben ez az első vélemény-megnyilatkozása:

„Nemzeti munkavédelem, etnikai kritérium, numerus klauzus, nullus, valahicus, vagy romanus, bármiképpen is nevezzük, de kétségtelen tény, hogy a probléma a legakutabb aktuális problémának bizonyult. A lapok, a pártok, intellektuális testületek nem tettek egyebet, minthogy egy tényállást szögeztek le és vérszelet adtak, mely a mai időkre talán nem annyira súlyos, mint az elkövetkező napokra.“

Akik a problémát elkendőzni szeretnék

A vezetőreteg nem lesz már román kezében: ime a nem is vitatott igazság, mely szemmel látható számokkal bizonyítható, ez a kérdés, mely nyíltan kért már a vezetőktől megoldást. A demokrácia szélhámosai — így minősítette őket Istrate Micescu és Anibal Teodorescu — azt hiszik,

hogy a probléma elkendőzésével és ravasz eltagadásával magát a problémát is megsemmisítik. Ha tévedés volna, nem kellene a szemükre hányni. Csak hogy nem tévedés, hanem az igazság tudatos meghamisítása a kisebbségek javára, akiket a demokráciának ezek a keretét hajhászó szélhámosai védeni akarnak. De akaratukkal, vagy akaratukon kívül a probléma olyan keretekbe került, amely nem támadó jelleggel, de egy nép önvédelmének jellegével, olyan népek az önvédelméből, mely jogot érez az élethez és önmagának irányításához akarja azt megvalósítani és ezt a jogát senki a világon el nem vihatja.“

Ezután a lap idézi Istrate Micescu beszédét, amelyben nem erőszakos megoldásokat, hanem törvényes eszközöket követel és hangsúlyozza, hogy örömeinek ad kifejezést, afölött, hogy a kérdést az uccai zavarásokból a felelős fórumok ítélőszéke elé vitték: a pártok, a kamarák, a parlament fórumához. A kérdést meg kell oldani azonnal és kétségek nélkül, mert szabad népi egzisztenciánk van a játékban. Hogyan? Mi lesz a jogi megoldása?

Ez a legnehezebb része a kérdésnek, amelynek a megoldása teljes egészében a vezetők felelősségére tartozik.

A demokrácia lovagjai „Mert nemcsak a komolytalanságról, a verbeli hasznathozókról van szó, akik az öslakóknak leckéket adnak, a demokrácia lovagjairól, akiket még hittestvéreik is gyűlölnék és lenéznek. Ezeket 24 óra alatt fére lehet tenni az utból és ez a tisztító-munka igazi jótétemény lesz azok számára is, akinek nevében a beszéd jogát maguknak követelik.“

A román zsidók kérdése

De az ilfovi ügyvédi kamara nyíltan beszél a „román zsidókról“ is. Egyesek valóban felvetik a kérdést: mi lesz majd ezekkel? A tegnapiak, az egyesülés óta jöttek sorsa kevésbé érdekel. De azok, akik nemzedékről-nemzedékre együttéltek az öslakókkal és akiknek ősei az ország földjében nyugosznak?

Fájdalmas érzelmi része ez a kérdésnek, amely fölött azonban a nemzeti érzésnek napirendre kell térnie. Sajnálat, de kell!

Trógep és föltöltök

javítását szakszertesen végezzük. Sokszorosítottakat izléses kivitelben készítünk.

FEHÉR

Trógep és föltöltök vállalat Str. Reg. Maria 2. Telefon: 11-09.

Nemcsak fiaink érdeke forog kockán, nemcsak a mai és holnap generációé, hanem az egész román népé, mely holnap már elveszti az autohton irányítást.

Mindig arra gondoltunk, hogy az öntudatos nacionalizmus nem zárja ki sem az igazságot, sem az emberiséget.

De közelebb van a tethez az ing! Nagyön rossz dolog az a humanitarizmus, amikor a mérlegre maga a román nép léte került. Mi nem tettünk etnikai, vagy vallási különbséget és a nagylelkű Románia ege alatt mindenki védelmet és széles munkalehetőségeket kapott. Rosszul fizettek vissza bennünket az esetek nagyrésztében, de mi nem mondhatunk le a közmondásos román vendégszeretetről.

Tegnap sok ember számára volt hely, — ma alig akad a mi számunkra is.—

Nem mehetünk tovább az öngyilkossághoz vezető úton. Ez még nem jelent lustaságot, egy gyakran illojális konkurrencia kiküszöbölésének előnyeit. Az etnikai kritérium nem jelenti egzisztencia teremtését — küzdelem nélkül. Ellenkezőleg, újabb stimulens arra, hogy a helyzet magaslátára helyezkedjünk általa. Dolgozva, alkotva, kutatva, építve, a román elemek mindenki előtt vizsgát fognak tenni, mely majd igazolja a mai tiltakozást és a jövő intézkedéseit a kiválogatásra.

Végül hangsúlyozza a lap, hogy az etnikai származás kritériumát az élet minden ágában be kell vezetni, kereskedelem, iparban, szabadfoglalkozásban stb. Mert „ennek így kell lennie és így is lesz.“

Előkészületek a zsidó világkongresszusra

Párizs, február 20. Február 23-án és 24-én értekezletre ül össze Párizsban a zsidó világkongresszus végrehajtóbizottsága. Az értekezleten dr. Nahum Goldmann fog előkölni, aki palesztinai és európai útján szerzett tapasztalatairól fog beszámolni a bizottságnak. A végrehajtóbizottság Párizsban élő tagjain kívül az értekezleten résztvesznek: Sacerdoti professzor, Olaszországi főrabbi, dr. Rosmarin és dr. Hellmann lengyelországi sejmiképviselő, dr. Nurok lettországi főrabbi, továbbá Anglia Ausztria, Csehszlovákia, Belgium és Litvánia képviselői.

Az értekezlet meg fogja vitatni az egyes országok zsidóságának helyzetét és a Comité des Delegations Juives politikai tevékenységét, valamint a zsidó világkongresszus kérdését. Ezen az ülésen fog dönteni a bizottság a kongresszus időpontjának és helyének kérdésében is, valamint meg fogják állapítani a kongresszusi választások módozatait.

Osztrovszki szovjet követ eszmecseréje Pamfil Seicaruval. Bucarestből jelentik: Osztrovszki szovjetkövet tegnap látogatást tett a Curentul szerkesztőségében és vitát folytatott Pamfil Seicaruval, a lap igazgatójával a mai politikai realitásairól, a szélsőbaloldali és szélsőjobboldali koncepciókról. Végül arra a megállapításra jutottak, hogy az általuk képviselt felfogások jószomszédi viszonyban vannak egymással, ami szinte baráti atmoszférát teremt a két ország között.

A Judenstaat eszperantó nyelven. Bécsből jelentik: a „Verlag für Weltliteratur“ kiadásában megjelent Herzl Tivadar Judenstaatjának eszperantó kiadása. A fordítást Bernhardt Setzer végezte. A könyvhöz dr. Emil Pfeffer professzor írt előszót, ezenkívül Albert Londres Herzl-életrajzát is közli a műben, mely arra szolgál, hogy a zsidóállam eszméjét a nemeurópai kultúrnépkeket is megismertesse, különösen a kínaiakkal és japánokkal, kik nem ismerik az európai nyelveket.

PHILO LEXIKON

1935 Handbuch des jüdischen Wissens

800 hasáb, 250 képpel, 40 képtábla és térkép 240 lej

LEPAGE-nál Cluj

462-59

Démoni férfi-szépségével hálózta be kémiszervezetébe a berlini előkelő társaság hölgyeit George de Sosnowski

Az elítélt kémnök lefejeztetésének drámai részletei

Berlin, február 20. Mint jelentették már, a Sosnowski-féle kémkedési per két női fővádlóját halálra ítélték és kivégezték. A mai német sajtóviszonyok mellett érthető, hogy ennek a bonyolult ügynek csak néhány jelentéktelen részlete jutott a közvélemény tudomására, holott a berlini kivégzés két-három hónappal ezelőtt történt és emberitronatkozásaiiban legtragikusabb kémkedési ügy után tette a végső pontot.

A kémiszervezet feje egy Sosnowski nevű lengyel volt, aki bejáratos lévén a legelőkelőbb berlini házakba, megnyerte magának a német főváros arisztokráciájának bizalmát s olyan ismeretségekre tett szert, amelyeknek segítségével hosszú időn keresztül zavartalanul vehetett bepillantást Németország katonai titkáiba. A lengyel kormány idejében és pontosan informálva volt Németország katonai készülődéseiről, a Reichswehr belső felépítéséről, a német nagyvezérek terveiről és a Farbenindustrie katonai laboratóriumai-ban folyó kísérletekről.

Azon az éjszakán, midőn a berlini rendőrség a hónapokon át folytatott nyomozás alapján kétségtelen bizonyítékok birtokába jutott, többek között letartóztatta Anita von Berg bárónét, Falkenheim tábornok elvált fiatal feleségét, valamint Renate von Nazmer és von Jena kisasszonyokat, a német hadügyminisztérium tisztviselőit, akik valamennyien katonai titkokat szállítottak Sosnowskinak. A fővádlott Sosnowski ugyancsak halálra lett ítélt, neki azonban a haza szála sem fog meggörbülni, mert a lengyel kormány az ugyancsak letartóztatásban lévő lengyelországi német kémek ellenében kieszközölte kicserélését. A két állam között újabb létrejött diplomáciai szerződésnek kötelezték Németországot arra, hogy Sosnowskit futni engedje, míg a kémkedési ügybe belekevert többi személyek részint éle-tükkel, részint pedig évtizedekre szóló szabadságvesztéssel fizették meg a kémkedésben való részvételüket. A pert zárt ajtók mögött tárgyalta le a német hadbírósg, amely von Berg bárónét és Renate von Nazmer hadügyminisztériumi tisztviselőit halálra ítélte, von Jena kisasszonyt pedig életfogytiglani fegyházra.

Hogyan történt a kivégzés

Az utolsó pillanatilag azt hitték, hogy Hitler birodalmi elnöki minőségben élni fog a kegyelmezési jogával. A Führer azonban elutasította a kegyelmi kérvényeket és kedden hajnalban a kivégzések megtörténtek. A két nőt erős katonai fedezet mellett kísérték ki a kivégzési térre. Egy tábornok olvasta fel a halálos ítéletet, majd beszédet intézett a jelenlévő katonákhoz, élesen elítélve a két nő hazafüggését. Az a néhány újságíró, akik nek jelenlétét a német hatóságok engedélyezték, megrázó részleteket mondanak el azokról a percekéről, amelyek az elítéltek kivégzését megelőzték. A fiatal és rendkívül szép von Berg báróné arcát valóságos eltorzította a halálfélelem. Szemei ki voltak dagaúva és teste szüntelenül reszketett. Nem tudta könnyeit uralni és minduntalan feltörő csuklások fojtották el lélegzetét. A másik: Renate von Nazmer ugyancsak siralmas állapotban volt. A kivégzést nem golyókkal hajtották végre. Ezt a német hatóságok tulságosan megtisztelőnek találták a vádlottak számára. Az elítélteket lefejezték, a kivégzésnek egy elképzelhetetlenül kegyetlen formájában, bárdal vágták le fejüket. A kivégzett nők holttestét azonnal elhamvasztották. A kivégzés napján a következő hivatalos kommuniké jelent meg a lapokban:

„A nemzeti szocialista állam megsemmisít az árulást. A hadbírósg február 16-án katonai titkok elárulásáért ítélte el Anita von Falkenheim szül. von Zolkifer — Alten-klingen elvált asszonyt és Renate von Nasmer kisasszonyt. George de Sosnowski lengyel alattvalót és Irene von Jena kisasszonyt ugyanazért a bűnért életfogytiglani kényszermunkára ítélte. A két halálra ítélt nőt ma reggel kivégezték.”

Hogyan dolgozott az ellenállhatatlan férfi?

A lefejezés mély benyomást keltett a német fővárosban. A beavatottak szerint a kémkedés mögött sajtóságos érzelmi szálak

húzódnak meg. A két kivégzett nő áldozatául esett George de Sosnowski hódítóan férfias megjelenésének és varázsnak. A kém aki az osztrák hadsereg tisztje volt, Berlinben az előkelő hölgyek elkényeztetett kedvence lett. Szalonjában a legelőkelőbb és legkiválóbb társaságbeli asszonyok jöttek össze, akik természetesen számos politikai személyiséget is vontoztak Sosnowski házába. Egyik áldozata, aki halálával fizette meg a kém iránti szerelmét, Renate von Nazmer, a

legrégibb német nemesi családok egyikéből származott. A család a háboruban tönkrement, von Nazmer kisasszonynak azonban származása és összeköttetései révén sikerült a hadügyminisztériumba bejutni, ahol a legfőbb vezérkar titkos iródában dolgozott. Ő volt az első, akit sikerült Sosnowskinak meghódítania és először barátónője, majd öntársa lett. Ugyanerre a sorsra jutott Anita von Berg báróné, aki az utóbbi időben a Siemens művek egyik mérnökének felesége volt. A közte és Sosnowski között lezajlott szerelmi regény eredményeképpen elmondotta a kémnek az összes katonai titkokat, amelyeket férje utján sikerült megtudnia. A harmadik áldozat Irene von Jena kisasszony, ugyancsak szerelemes volt Sosnowskiba és ennek fejében másolatokat szállított neki mindazokról a titkos katonai aktákról, melyek a hadügyminisztériumban kezébe kerültek. A kém maga, a jelek szerint, egyedül von Berg báróné érzelmeit viszonzta öszintén, mert kijelentette, hogy amennyiben a bárónét kivégeznék, öngyilkosságot fog elkövetni. Hogy ez csakugyan megtörtént volna, erről egyelőre nem érkezett jelentés.

Elkészült az új kereskedelmi rendszer tervezete

A szabadon maradt devizákkal szabadon kereskedhetnek az exportőrök

Bucuresti, február 20. A tegnap Manolescu-Strunga elnöklete alatt tartott megbeszélésen leszögezték az új kereskedelmi rendszer alapjait. A tervezet két kategóriába osztja a kivitelre kerülő cikkeket: 1. petróleum, 2. a többi cikkek. A petróleum kiviteléből befolyt devizák 60 százaléka a Banca Nationalának szolgálatjába be a bank és az állam szükségleteinek fedezésére, míg a fennmaradó 40 százalékkal az exportőrök szabadon kereskedhetnek. A második kategóriába tartozó cikkek kiviteléből szerzett devizák 70 százaléka marad az exportőröké, míg 30 százalék a Banca Nationalanak jut, amiből a jegybank a kincstári adósságot törleszti. Még nem egyeztek meg abban, hogy ezt a százalékot ne emeljék fel. Továbbá még nem döntöttek meg afelett, hogy a szabadon maradt devizákkal teljesen szabadon kereskedhetnek az exportőrök, vagy maximális árfo-

lyamot állapítsanak meg eladásukra. Az illetékesek nagyrésze, köztük Manolescu Strunga is, az exportőröknek hagyott devizák teljesen szabad értékesítése mellett vannak. Valószínűleg a holnap nap folyamán történik döntés ebben az ügyben.

A CFR vezérigazgatósága úgy döntött, hogy a román és idegen egyetemi hallgatók, iskolai nőverdecékek 50 százalékos kedvezményvel utazhassanak a II. és III. oszt. kocsikban az iskolai szünidők alatt, és pedig december 15 és január 15 között, a husvéti vakáció alatt vagyis 8 nappal virágvasárnap előtti a husvétot követő második vasárnapig, továbbá a nyári szünidő a június 1-től november 1-ig. A kedvezményt az iskolák által adott karnetek alapján lehet megkapni, míg a külföldi diákoknak az illető intézet és utlevelük alapján adják a redukción.

Meghalt Neumann Teréz, a konnersreuthi csoda a koncentrációs táborban

Egy jóslata miatt szállították a sztigmas leányt koncentrációs táborba

Bécs, február 20. Eberhardt német katolikus író tegnap Bécsben katolikus körökben előadást tartott. Előadása során szenzációs bejelentést tett. Eberhardt azt állítja, hogy a „konnersreuthi csoda”, Neumann Teréz, aki sztigmas vérzéséről világhírnévre tett szert, koncentrációs táborban van. Neumann Teréz koncentrációs táborba való szállítására egy vizionális látomása adott okot. A sztigmas Teréz egy ízben kijelentette, hogy a jelenlegi német rezsim nyolc évig fog tartani és a katolikusok feladata kulturális harcot indítani a nemzeti szocialista ideológia ellen.

Eza bejelentése a nemzeti szocialista körökben nagy felháborodást keltett és Neumann Teréznek kolostorba kellett vonulnia. De nem sokáig maradt a kolostorban. Ismét hazatért, hazatérése után azonban letartóztatták és koncentrációs táborba szállították.

Neumann Teréz a koncentrációs táborban temessék el.

ban külön cellában helyezték el és eleinte megengedték családtagjainak, hogy kéthetenként meglátogathassák. Pár héttel ezelőtt azonban a családot eltiltották Neumann Teréz látogatásától. Neumann Teréz a koncentrációs táborban azt a kívánságát fejezte ki, hogy engedjék meg, hogy a közeli falu parja időnként bejöhessen hozzá. A tábor parancsnoka ezt a kérését elutasította.

Német katolikus körökben Neumann Teréz internálása nagy felháborodást keltett. Tömegesen kérnek az emberek látogatási engedélyt, a tábor parancsnoka azonban senkit sem enged a konnersreuthi csodához.

Most érkezett híradás, hogy a sztigmas leány a táborban meghalt és a nemzeti szocialisták titokban tartják halálát. Mikor családja meglátogatta, nagyon rossz állapotban volt, közel haláláról beszélt és azt a kívánságát fejezte ki, hogy ha meghalna, úgy ne a tábor temetőjébe, hanem Konnersreuth-ban temessék el.

IGEN SOKAN SZENVEDNEK VÉRSZEGÉNYSGEBEN ÉS ANNAK EGYIK LEGKELLETLENEBB TÜNETÉBEN: SZÉKREKEDÉSBEN!

A vérszegénységben szenvedők legtöbbnyire székrekedésben is szenvednek. Amellett étvágytalanok is és a székrekedés folytán az étvágytalan-ság csak fokozódik. Ennek a kellemetlen tünetnek könnyű elejét venni egy ideális hashajtóval, az ARTIN-nal. ARTIN ideális enyhe hashajtó, nem gyengíti a szervezetet, hanem előmozdítja a vastagbél működését. Állandó használat esetén sem okoz bélrenyheséget.

ARTIN

A Dr. WANDER izemek készítménye.

Árak: 20.- 33.- 88.- lei.

A halálhír elterjedése után Neumann Teréz szülei bevánnal fordultak a koncentrációs tábor parancsnokához és kérték Neumann Teréz holttestének kiadását. A tábor parancsnoka a kérvényre nem adott választ.

Irodalmi törvényszék Giszkalay János „Akiba csudálatos élete”-ről. Február 25-én, hétfőn este fél 9 órakor az unitárius gimnázium disztermében rendezik meg a clujionista szervezetek a már behirdetett irodalmi törvényszéket, Giszkalay János „Akiba csudálatos élete” című könyve fölött. A könyvet Danzig Hillél fogja ismertetni, a vádat Jambor Ferenc képviseli, míg a védelmet maga Giszkalay János látja el. Az irodalmi törvényszék iránt városszerre rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Csak rövid ideig tartott a javulás az amerikai tőzsdén. Washingtonból jelentik az üzleti és pénzügyi életre megnyugtató hatással volt az amerikai legfelsőbb bíróság arany záradékra vonatkozó döntése. Sajnálatos mindamellett, hogy a tőzsdéken a javulás csak rövid ideig tartott s az első hossz árnnyereségeinek fele tegnap már lemorzsolódott.

Csang Kai Sek marsall Tokióba utazik. Londonból jelentik: Sanghaj jelentés szerint, Csang Kai marsall közelebből Tokióba utazik, hogy tárgyaljon japán kormányfőrtialkal.

Ki ölte meg a sávdáslai zsidó bol-tost? Két évvel ezelőtt történt, hogy Blond Sámuel sávdáslai kereskedőnek peres ügye támadt a falubeli Zoor Mártonnal és Enyedi Istvánnal. A kolozsvári törvényszék előtt folyt le a per, amelyet Blond Sámuel nyert meg. Hazafelé együtt mentek az autobuszon, de a kereskedő nem ért haza családjához. Másnap vérbefagyva haldokolva találták meg a falu határában. Akik először ráakadtak a szerencsétlen emberre, azt vallották, hogy utolsó szavaiban a két pereskedő ellenfelét mondotta gyilkosainak. Súlyos sérüléseibe belehalt Blond Sámuel. A két parasztot gyilkosságért bíróság elé állították. A kolozsvári törvényszék mint első fórum bizonyíték hiányában felmentette a vádlottakat. A tegnapi táblai tárgyaláson újabb tanukat hallgattak ki, akik azt vallották, hogy a két vádlott pénzzel akarta megvesztegetni őket, hogy mellettük valljanak. Akadt egy tanu, aki hallotta, amint az egyik vádlott anyja felkiáltott: „Hát megölte a fiam a zsidót!” A táblai tanács azután újabb tanuk kihallgatása végett — akiket nem lehetett előkeríteni a tegnapi tárgyalásra — elnapolta a tárgyalást.

BECK'S ORIGINAL ROASTED COFFEE

BECK'S COFFEE

ADUS LA CAFFEA DIN CICCORA

A LEGJOBB

Szektává alakul át a náci-párt

Oncken professzor miatt megrendszabályozzák a „Frankfurter Zeitungot”. A Saar-vidék február 18 óta német vámtérület

Berlin, február 20. A német kormány — mint az Uj Kelet jelentette — Oncken professzor eleln fegyelmi eljárást indított egy történelmi előadása miatt, amelyben ugyan a néhány évszázad előtt lezajlott angol forradalomról volt szó, de a tudós kiemelte előadásában azokat a momentumokat, amelyek feltűnően hasonlítottak az ugynevezett nemzeti szocialista forradalomhoz. Főleg Cromwell sorsát ismertette, akit még halottaiban is meggyaláztak. Ez nyilvánvaló célzás volt Hitlerre, aki hasonló jelszavakkal és hasonló etikával jutott uralomra.

A professzor megrendszabályozását a „Völkische Beobachter” követelte és nem akart — egyetlen lap kivételével — újság, amely a tanárt védelmébe vette volna. Ez az újság a Frakfurter Zeitung volt, amelynek még ma is súlya és tekintélye van a külföld felé. A lap élesen állást foglalt Oncken professzor üldöztetése ellen és a tudományos kutatás szabadsága nevében követeli a leghatározottabban, hogy a tanárt haladéktalanul helyezték vissza állásába és hogy még ebben a félévben folytathassa előadásait. A bátor állásfoglalására Hitler kormánya a lap megszüntetésével akart felelni, de a jónazabb elemek, a külföldre való tekintettel, azt tanácsolták, hogy ezt a rendszabályt egyelőre ne alkalmazzák. Ehelyett gyakoroljanak nyomást a lap kiadóira, hogy a szerkesztők közül néhányat cseréljenek ki. Ha ez megtörténne, akkor a Frakfurter Zeitung, mint a többi, teljesen „gleichschaltolva” lenne és természetesen elveszítene a külföld előtti tekintélyét.

Berlin, február 20. A nemzeti szocialista párt legutóbbi választmányi ülésén, amelyen Hitler is jelen volt, a párt átszervezéséről tanácskoztak. Hess, a Führer jobbkéz, kijelentette, hogy a pártnak Németországban négy és félmillió tagja van, kik közül nagyon sokan az utóbbi hónapok során megbízhatatlannak bizonyultak. Ezeket ki kell közönsíteni a pártból. Az első szempont a selejtezésnél, hogy az illető a konjunktúra kihasználása céljából jött-e be, vagy pedig régebbi munkássága alapján. A párt vezetősége ezt a tisztogatási munkát orosz mintára akarja végrehajtani, ahol tudvalevőleg évek óta tart a kommunista pártban ez a folyamat. A német uralkodó pártban azonban röviden és gyökeresen akarják elintézni a selejtezést. Főlölegesnek találják, hogy tömegek legyenek a pártban, inkább csak ugynevezett „elit-csoport” álljon a kormány rendelkezésére. Ez a csoport azonban mindenben hűségesen kövesse a kormány intézkedéseit.

Ezzel a náci-párt ugyszólván szektává, vagy renddé alakulna át és az eddigi diszpozíciók szerint már a jövő ősze készen állana a rend alkotmánya. A párt egyébként foglalkozni kíván a birodalmi alkotmány reformjával, amelyet szintén ebben az esztendőben akarnak végrehajtani.

Párizs, február 20. A francia hivatalos lap jelentése szerint február 18-tól kezdve a Saarvidék megszünt francia vámtérület lenni és ismét bekapcsolódik a német vámtérületbe. Az angol csapatok a Saarvidéket négy oszlopban fogják elhagyni és pedig a következő időrendben: Az első csapatok

19-én, a többiek 25, 26 és 27-én hagyják el a Saarvidéket.

A francia lapok jelentései szerint az összes katolikus munkás és legény egyletek működését a thüringiai belügyminiszter beszüntette. Ezt a rendelkezést követni fogják a többi tartományok belügyminiszterei is.

A berlini kereskedelmi és iparkamara elnöke, dr. Gelbecke visszalépett állásából. Helyébe a kormány Reinhart államtanácsost, a náci-párt egyik oszlopos tagját nevezte ki.

A resitai művek pere a Skoda-gyár ellen

A bucuresti törvénszéknél indult meg a nagy per. A csehországi hadfelszerelési ipar nem tartotta be a Resitával kötött egyezményét

Bucuresti, február 20. Annak a hetek óta folyó nagy harcnak, amely a hadsereg felszerelésének megrendelése körül folyik, érdekes eseménye van: az ország legnagyobb vasipari telepe a Resita-művek, pert indított a pilteni Skoda-gyár ellen egy megállapodás megszegése miatt, amely végrehajtás esetén a belföldi iparnak juttatva volna a hadi megrendelések egy részét. A vita, amely a kormányon, illetőleg a kormány-pártban belül folyik, arról szól: vajjon a hazai ipar alkalmas-e arra, hogy a hadsereget ellássa fegyverrel és munícióval, amelyet eddig külföldön szerzett be az ország? A külföldi megrendelés nemcsak sok pénznek az országból való távozását vonja maga után, hanem a belföldi munkások paragon hevertetését, de háború esetén utánpótlási nehézségeket is okoz. Ezért törekszik a kormánypárt egyrésze, élén magával a pártelnökkel, Dinu Bratianuval arra, hogy a katonai megrendelések hazai gyáraknak juttatassanak.

Már a botrányba fulladt Skoda-szerződésnek is volt egy pontja, amely arra kötelezte a cseh gyárat, hogy segítségére legyen az állam belföldi gyártelepeinek a hadviselési cikkek gyártására való berendezkedésben. Ez a szerződés nem került ugyan végrehajtásra, de a hadügyminiszternek még egy

1933-ban kelt felszólítására a Skoda-gyár és Resita megkegyezést kötöttek arra, hogy a pilteni gyárban megrendelt anyagot Skodaék helyett Resita fogja gyártani. A konvenció írásban is létrejött, ennek részletét azonban nem közölték. Most azonban, hogy új fegyverszállítási szerződés kötése előtt állunk, Resita jelentette a hadügyminiszternek, hogy a gyártás a resitai vasművek hatáskörébe ment át, mert a minisztérium felszólítására Skodaékkal létrejött az erre vonatkozó megállapodás.

A hadügyminisztériumnak és Resitának nagy meglepetésére azonban a Skoda-művek igazgatósága kijelentette, hogy ez a megállapodás érvényét veszítette s azt a csehországi gyár nemlétezőnek tekintti. Mint-hogy a két gyár között megindult tárgyalások eredményre nem vezettek, Resita beperelte az ilfovi törvénszéknél a pilteni gyárat.

A per összege nagy, de ennél is jelentősebb az a kérdés, mely a per sorsával együtt dől el: a hadfelszerelési gyárak világméretű s a kartell által Skodaékra kiosztott csakugyan ott köteles hadfelszerelést megrendelni, ahol a kartell óhajtja, avagy joga van-e saját gyárainak is juttatni szükséges-
tének fedezését?

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A ROMÁN OPERA MŰSORA:

Péntek, február 22: Rigoletto. (Adele Kern szoprán, Dinu Bădescu tenorista, Serban Tasion bariton és Egizio Massini közreműködésével.)
Vasárnap, február 24 (este): Tristan és Izolda. (Premier. Előadás előtt konferál Titu Vasilescu professzor.)
Hétfő, február 25: Gyöngyhálszok.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, február 21.

Bucuresti. 13: Vizálás, grammofon. — 13.45: Előadások hírei, tizede, könnyű grammofonlemez. 14.40: Grammfon. 18: Szalonzene. 20.35: Operaközvetítés.
Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. 11.40: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Szalonzene. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás. 14.30: Flesch Imre énekel, Pártos Ödön hegedül. 15.40: Hírek. 17.10: Ifjúsági előadás. 17.45: Időjelzés, időjárás. Hírek. 18: Gazda-

sági előadás. 18.35: Leidenfrost Ica énekel. 19.10: Angol nyelvtanítás. 19.45: Ifj. Eitler István fuvolázik. 20.15: Előadás. 20.50: László Sándor zongorázik. 21.30: A magyar egyetemi ifjúság bajtársi szervezetének táborozása. Beszélő Budinsky Sándor. 23: Hírek, időjárás. 23.15: Cigányzene énekel. 23.45: Majos J. Gyula emlékest. 1.05: Hírek.

Bécs. 20.35: Wolf- és Brahms-dalok, operaárák.

Frankfurt. 22: Rádiózenekar, szoprán-énekel. Operaest.

Hilversum. 21.55: Filharmónikus hangverseny, Serkin zongoraművész. A szünetben Culp Julia Schubert-dalokat énekel.

Milánó. 22: Cilea: Adrienne Lecouvreur, opera.

Milánó. 21.15: Filharmónikus zenekar. Prága. 20.30: Dalibor. Smetana operája. Róma. 21.45: Zongora, ének, zenekar.

Péntek, február 22.

Bucuresti. 13: Vizálás, grammofon. — 13.45: Előadások hírei, tizede, könnyű grammofonlemez. 14.40: Grammfon. 18: Rádiózenekar. 19.15: Rádiózenekar. — 20.20: Jazzlemez. 21.10: Szimfonikus hangverseny. Vezényel Weingartner Studer, Carmen. 22.15: A szimfonikus hangverseny folytatása. 23.30: Szórakoztató lemezek.
Budapest. 7.45: Torna, utána hanglemek. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. 11.40: Felolvasás. 13: Déli harangszó. 13.05: Hanglemek. 13.30: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás. 14.40—16.20: Kondor Leó és Polgár Tibor kézzongorás jazz-műsora. 15.40: Hi-

rek. 17.10: A rádió díkfélórája. 17.45: Időjelzés, időjárás. Hírek. 18: Az Operaház zenekara. 19.10: Sportközlemények. — 19.25: Gyorsírótanfolyam. 20: Szende Ferenc énekel. 20.45: Előadás. 21.20: Közvetítés a Scala-filmstúdióból. Lehár-hangverseny. — 21.50: Zenés részlete ka Vig özvegy c. Lehár filmből. 22.20: A rádió külügyi negyedórája. 22.35: Hírek. 22.50: Vonósnyegy. 23.15: Időjárásjelentés. 24: Cigányzene. 24.30: Jazz zenekar. 1.05: Hírek.

Bécs. 22.35: A szerelem fenséges dalai, szimfonikus hangverseny, Merkel szoprán és Maiki tenor közreműködésével.

Berlin. 20.30: Lukaszewicz Ferenc Chopin-műveket zongorázik. 22: Operatársulatok.

Brüsszel (francia). 20.30: Delporte Márta orosz zeneszerzők műveit zongorázza.

Milánó. 22: Filharmónikus hangverseny. Varsó. 21.15: Filharmónikus hangverseny.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelligő levelet csak úgy továbbítunk, ha portóhelyes mellékeltve van.

Bucurestibe költözőknek figyelme! Február 23-án induló gyűjtővonatban félárban elszállított költözőkésői ingóságát vagy másféle árúját. RIMOCZI. Telefon 8-64.

Mázasságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetésekkel rendelkező Mirea Iroda. Cluj, Calea Regele Ferdinand 116 szám.

Eladó jókarban levő benzinkut 1200 literes tartánnyal jutányos ár mellett. Cim: Grig S. Hateg.

Jüdin intelligent ledig sucht als Hausfräulein, als Mutterstelpretreiner, die Führung eines kleineren Haushaltes, sofort mit bescheidenen Ansprüchen Stelle. Besitzt Sprachenkenntnis, geht aufs Land oder Provinz. Antwort unter „Fleissig u. Ehrlich“ an die Adm. dieses Blattes erbeten.

Szénaprést vennék. Közvetítőt díjazok. Senior Singer Zoltán Dej.

Teasítémények, disztorták, szendvicsek, hidek büffé számára, valamint esküvőkre, összejövetelekre szóló megrendelések a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben Adler cukrászánál eszközölhetők. Str. Londrel 19 szám.

A tél folyamán is állandóan nyitva maradó egyre szaporodó vendégeinek kívánságára a FAMILIA kóser vegetárius étterem Kolozsvár, Unió-u. 10. (bátul az udvarban), ahol Schwartz Ignácné szakavatott vezetése alatt közismerten a legízletesebb ételek készülnek. Diétásoknak speciális ételek.

Szépén butorozott, különbejáratu szoba, fűtőszobahasználattal és teljes ellátással, vagy két személy részére kiadó. Cim: Semlyén, str. Iuliu Maniu 33.

Allami hivatal keres 1935 május 1-re 15—20 szoba pince és padlásból álló helyiséget. Ajánlatokat a kiadó továbbít.

Keresek azonnalra perfekt héber tanítót két gyermek mellé napi egy órára. Schwartz Cluj, Avram Iancu 18.

Veszek használt varrógépeket minden karban Feld, str. Regina Maria 17.

DAS SCHWARTZ- BUCH

Tatsachen und Dokumente Die Lage der Juden in Deutschland 1933. A párizsi Zsidó Comité kiadásában most jelent meg 534 oldal, szenzációs dokumentumok és adatok. Ára 300 lej. Megrendelhető az UJ KELET könyv-osztályában.

HIRI

Megkerült az északi front Golubov pilóta és... jelentik: Moszkvában... Szibériában... két tóra megkerült... repülőgépet őriz, még... Metjett. A pilóták a kény... gyalogloltak emberek által... közben napokon át fakere...

Az olasz csapatok... elhagyta a Saar-vidéket... jelentik: Az esseli angol... elhagyta a Saar-vidéket... az olasz kontingens még... agai is elhagyták a Saar...

Rizalmat szavaztak... miniszterelnöknek. Brüsszelben... kervele tiltakozott a ha... 24-re tervezett szocialista... áltása ellen. Theunis... szában kifejtette, hogy... külse rendellenességre... kalmat, mégha a szocialis... s a rendezavarásnak. A m... ette a bizalmi kérdést, m... szavazattal 73 ellenében b... a kormánynak.

Hauptmann megfelleb... tetét. Flemingtonból jele... tegnap fellebeztet a halá... new-jersey-i tábírhöz, am... tonatikusan elhalasztódik... berig, mert ha a tábla el... zését, még módja van a k... fordulni. Egyébként Hat... Peilly ügyvéd védelméről... ügyvédek adott megbízás...

Pastia volt bíró ism... kosságát. Bucurestiből jele... bíró tegnap kihallgatása... beismerte tettét, de hozzát... kus és valószínűleg betegs... nete, hogy a letartóztatási... tése alkalmával, a törvény... vette a gyilkosság elkövet... atári visszavitték Vacarest...

Ha fáj a feje és sz... béizalmat, gyomorégést, ... vonást vagy szivdobogást... nél előbb valódi „Ferenc J... mert ez a gyomor és a bel... mozdítja, az epeliválasztá... anyagcserét megelémlíti... fefrisíti. Gyomor- és bél... igazolják, hogy a Ferenc... természetalkotta hashajtó... érdemi a legmelegebb ajá...

Választottbíróság dön... nyák és munkásait ügyé... jelentik: P. Patescu, a sem... ciónak elnöke, mint vál... hozott határozatot a Mica... Brad-Cristisor (Hunedoan... munkásainak konfliktusa... döntés a munkafeltételekre... vonatkozik és annak érte... lások, felügyelők és bány... díjat fognak kapni, míg... 90 lejt naponta. Ez a bér... emelést jelent a bányászol... szemben. Visszautasítja az... a családi, lakás és fapótlé... kerést. A határozat jogot... feltételek 1934 október 11... kalmazására, amikor a m... tukat benyújtották.

Országos hadirokkant... ben. Tudósítónk jelenti: T... tották meg Careiben a ha... gos értekezletét, melyre az... részleiből mintegy 2000 ro... városba, Zamfir Apostol f... ülükön. Az állomáson Cse... sálajmegyei parancsnok fo... kat, majd a városháza gy... tak, ahol megkezdtek az... fir Apostol felszólította a... mondják ki politikai párt... kat és esküdjének hűségét... országnak. A jelenlevők... elfogadták a főparancsnok... a gyűlés véget ért.

Tűz pusztított a b... könyvkereskedésben. B... Ma éjjel 3 órakor tűz üt... könyvkereskedés Calea V... ren helyiségben elhelye... majd onnan továbbterjed... ahol a papírraktár van. R... rült a veszedelmet lokál... oltani.

Igy élünk mi!!

Terézköruti Színpad

uj revüje.

Ami szatira, vicc, nevetés és humor létezik, az ebben a revüben benne van. Írták: Nagy Endre, Szép Ernő, Békeffi László, Kőváry Gyula, Emőd Tamás, Lőrincz Miklós, Rejtő Jenő.

Konferálja: Békeffi László.

A fűszereket játszóak: Salamon Béla, Rajna Alice, Lánzy Margit, Kőkény Ilona, Nagykovácsy Ilona, Lengyel Gizi, Sass Olly, Gárdonyi, Kőváry, Komlós, Fenyő, Kompóthy, Ormos, stb.

Kezdete: este 9 órakor, d. u. 4 órakor. Telefon: 26-5-54.

A Jüdische Rundschau

Németország nagy, kétszer hetenként megjelenő zsidó lapja, amely a zsidó élet minden megnyilatkozásáról kimerítően informálja olvasóit. A

Jüdische Rundschau

a németországi cionista mozgalom lapja. A

Jüdische Rundschau

kétszer hetenként jelenik meg és előfizetési ára negyedévenként Lei 180. Romániából az előfizetési díjak a Banca de Credit Român Cernauti címre küldendők.

HIREK

Megkerült az északi Szibériában a pilóta és két társa. Párizsból jelentik: Moszkvai jelentés szerint az északi Szibériában eltűnt Golubov pilóta és két társa megkerült. A negyedik, aki a repülőgépet őrzi, még nem adott magáról hírt. A pilóták a kényszerleszállás után szülőföldjük emberek által lakott helyig s néhány napokon át fakéreggel táplálkoztak.

Az orosz csapatok utolsó kontingense elhagyta a Saar-vidéket. Saarbrückenből jelentik: Az esseni angol ezred első zászlóalj elhagyta a Saar-vidéket. Tegnap este az orosz kontingens még visszamaradt osztrák és elhagyta a Saar-vidéket.

Bizalmat szavaztak Theunis belga miniszterelnöknek. Brüsszelből jelentik: Vándorvélde tiltakozott a kamarában február 24-re tervezett szocialista manifesztáció bejelentése ellen. Theunis miniszterelnök válaszában kifejtette, hogy nagyobb néptömeg gyűlése rendellenességre adhat könnyen alkalmat, mégha a szocialista párt nem híve is a rendezésnek. A miniszterelnök felvetette a bizalmi kérdést, mire a kamara 89 szavazattal 73 ellenében bizalmat szavazott a kormánynak.

Hauptmann megfellebbezte a halálos ítéletét. Flemingtonból jelentik: Hauptmann tegnap fellebbezett a halálos ítélet ellen a New-Jersey-i táblához, amivel a kivégzés automatikusan elhalasztódik szeptember, októberig, mert ha a tábla el is utasítja fellebbezését, még módja van a kegyelmi bírósághoz fordulni. Egyébként Hauptmann lemondott Peilly ügyvéd védelméről és egyedül Fischer ügyvédnek adott megbízást.

Pastia volt bíró ismét beismerte a gyilkosságot. Bucarestből jelentik: Pastia volt bíró tegnap kihallgatása alkalmával újabb beismerte tettét, de hozzátette, hogy szifilitikus és valószínűleg betegsége miatt nem tudta, hogy a letartóztatási végzés megerősítése alkalmával, a törvényszéken tagadása vette a gyilkosság elkövetését. Pastiat ezután visszavitték Vacarestibe.

Ha fáj a feje és szédül, ha teltség, fejfájást, gyomorégést, vértódulást, szorongást vagy szívdobogást érez, igyék mielőbb valót, „Ferenc József“ keserűvizet, mert ez a gyomor és a belek működését előmozdítja, az epeliváslaszt fokozza, az anyagcserét megélénkíti és a vérkeringést felrövidíti. Gyomor- és bélbajok szakorvosai igazolják, hogy a Ferenc József viz remek természetalkotta hashajtó, mely méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást.

Választottbíróság döntött az aranybányák és munkásai ügyében. Bucarestből jelentik: P. Patescu, a semmitörvényű II. szekciójának elnöke, mint választottbíró tegnap hozott határozatot a Mica társaság és a Brad-Cristisor (Hunedoara) aranybányák munkásainak konfliktusa ügyében. A hozott döntés a munkafeltételekre és a munkabérekre vonatkozik és annak értelmében az előmunkások, felügyelők és bányászok 104 lej napi díjat fognak kapni, míg a segédbányászok 90 lej naponta. Ez a bérlő-25 százalékos emelést jelent a bányászok eddigi fizetésével szemben. Visszatartja azonban a határozat a családi, lakás és fapótlékokra vonatkozó kérdést. A határozat jogot ad a fenti fizetési feltételek 1934 október 11-ig visszamenő alkalmazására, amikor a munkások emlékiratokat benyújtották.

Országos hadirokkant értekezlet Careiben. Tudósítónk jelenti: Tegnap délelőtt tartották meg Careiben a hadirokkantok országos értekezletét, melyre az ország különböző részeiből mintegy 2000 rokkant érkezett a városba, Zamfir Apostol főparancsnokkal az élükön. Az állomáson Cservenka kapitány, salajmegyei parancsnok fogadta a rokkantakat, majd a város háza gyűléstermébe vonultak, ahol megkezdték az értekezletet. Zamfir Apostol felszólította a rokkantakat, hogy mondják ki politikai pártját való alakulásukat és esküdjenek hűséget a királynak és az országnak. A jelenlevők nagy lelkesedéssel elfogadták a főparancsnok indítványát, majd a gyűlés véget ért.

Tűz pusztított a bucaresti Hertz-féle könyvkereskedésben. Bucarestből jelentik: Ma éjjel 3 órakor tűz ütött ki a Hertz-féle könyvkereskedés Calea Victorián levő szuterén helyiségben elhelyezett nyomdájában, majd onnan továbbterjedt a földszintre is, ahol a papírraktár van. Reggel 6 óra körül a veszedelmet lokalizálni és a tüzet eloltani.

Megszűnt a newyorki lftkezelők sztrájkja. Londonból jelentik: Newyorki jelentés szerint La Guardia newyorki főpolgármester hat hónapos fegyverszünetet hozott létre a lftkezelők és munkaadók között. Ha a fél év alatt nem jön létre meg egyezés a bérkérdésben, a sztrájk újra megkezdődik.

Leszerelési dokumentum. Londonból jelentik: Washingtoni jelentés szerint betesztek a kongresszus elé a katonai javaslatokat, amelyeknek keretében 550 új repülőgép építésére, továbbá a hadsereg, valamint a nemzeti gárda létszámának jelentős emelésére kérnek felhatalmazást.

Egy év és hat hónap egy régi „Függetlenség“ ért. A cluji hadbírósg tegnap tárgyalta Tonos László gazdálkodó perét, akit államellenes izgatással vádol a katonai ügyészség. A vád szerint Tonos lakásán több „Függetlenség“ című budapesti napilap példányát találták, ezenkívül pedig gunyiratokat írt a román állam ellen. A vádolt kihallgatásakor elmondta, hogy a Függetlenség egy példányát találták meg nála, ezt azonban már éveivel ezelőtt vásárolta. Elismerte, hogy írt gunyereket, amelyek Satumareban megjelenő Szatmári Ujságban látták napvilágot. Ezek a versek azonban egyrészt Hitlerrel, másrészt pedig Stavitskyt gunyolták ki. A perbeszéd elhangzása után a bíróság meghozta ítéletét, amely szerint Tonos Lászlót államellenes izgatásért egy év és hat havi börtönrre és 10 ezer lej pénzbüntetésre ötezer lej perköltségek fizetésére és 10 évi politikai jogvesztésre ítélte. Az ítélet ellen Tonos fellebbezést nyújtott be ügyvédje útján.

Sulyos kommunista zavargás volt egy algiri városban. Algiréből jelentik: Sidi bel Abbes-ben sulyos összeütközés támadt munkanélküli segélyt követelő kommunista tüntetők és a rendőrség között. Uccai harc kezdődött, amelynek során 9 rendőr sulyosan megsebesült. A rendet csak nagynehezen sikerült helyreállítani az idegenlégió néhány osztagának.

Rövid hírek mindenünnen. A Francia Akadémia a neki hagyományozott Barthou vagyon jövedelméből három irodalmi pályadíjat írt ki egyet harminc évesnél fiatalabb költők, egyet írók, egyet pedig íróknak számára. — A napokban kezdik el Pittsburgban Mellen volt londoni amerikai követ milhárδος adócsalási bűnpereinek tárgyalását. — Moszkvai jelentés szerint az Azovi tengeren jégtörődába került egy orosz gőzös, amelyen 80 főnyi személyzetten kívül utasok is vannak. — A Kalavala-éposz centenáriuma alkalmából négy napig tartó ünnepek lesznek a finn fővárosban. — Rotterdamban letartóztattak négy kommunistát, mert az a gyanu merült fel ellenük, hogy ők a tettesei a nemrég elkövetett bombamerényletnek.

Párizsi jelentés szerint a brüsszeli expressz Cuise közelében felborult de halálos áldozata szerencsére nincsen a katasztrófának. — Madridi jelentés szerint Spanyolország délkeleti partvidékén a nagy fagy következtében megfagytak a citromfák rügyei, úgyhogy két évig nem lehet termésre számítani. A kár meghaladja a két millió pezétát. — György angol király tegnap audiencián fogadta Macdonaldot. — Saragosszában (Spanyolország) eddig száz személy halt meg influenzában. — XI. Pius pápa kihallgatáson fogadta Hóman Bálint magyar kultuszminisztert.

Bűnös kezek okozták a borzalmas argentinai tüzet. Buenos Airesből jelentik: Megállapítást nyert, hogy a rosariói tüzet bűnös kezek okozták. Miután a sebesültek testében bombától származó szilánkokat találtak, bizonyos, hogy merénylet történt. Még két sebesült meghalt, úgyhogy a halottak száma 5-re emelkedett. A sebesültek száma 58 és számosan eltűntek. Többen a folyóba vetették magukat és megfulladtak. A kár meghaladja a 2 millió pesót.

Letartóztatták Misics volt jugoszláv földművelésügyi minisztert. Belgrádból jelentik: Misics volt földművelésügyi minisztert letartóztatták. Azzal vádolják, hogy a Nacsi visszaélései ügyében birtokparcellázásokkal kapcsolatban kijáráásokat végzett s ezekből anyagi haszna volt.

Fényesen sikerült a carei izr. Nőegylet teasteélye. Tudósítónk jelenti: Vasárnap este tartotta meg a carei izr. Nőegylet teasteélyét, amelyen a város társadalmának színe-java képviselve volt. A teasteély főszereplője és anyagi sikerének érdeme elsősorban Niedermann Samuné elnök érdeme volt, de igen sokban segítették volt munkatársnői öz. Berger Jenőné és Moskovits Menyhértné is.

Az aradi Aviva-Barisszia jubileuma. Fennállásának ötödik évfordulóját ünnepelte a napokban az aradi Aviva-Barisszia mely ezen öt esztendő alatt valóban uttörő munkát végzett az aradi asszimiláns zsidó milióban a zsidó nemzeti gondolat begyökerezésében. Február 10-én, vasárnap délután 3 órakor az aradi Cionista Otthonban zajlott le a jubileumi ünnepség. A diszjuszlet dr. Székely László, az aradi Barisszia rosrison kavodja nyitotta meg lendületes beszédében, amelynek során méltatta az aradi A. B. öt éves ionista munkáját az aradi A. B. öt éves ionista munkádon az első szervezet, mely a zsidó kultura intézményes terjesztését tűzte ki céljául és ezen célkitűzést kulturelőadások, szeminariumok, szabadegyetemek, irodalmi törvényszékek rendezésével meg is valósította. Ezzel párhuzamosan értékes belső nevelő munkát is végzett a szervezet és eredményes munkát mutathat fel a KKL és a szervezeti tevékenység egyéb területein is. Végül rámutatott arra a lelkes közreműködésre, amellyel a jubiláló szervezet az aradi ionista helyi csoport munkájában vett részt. Dr. Fuchs Albertné, az aradi Wizo elnökője szóial fel ezután, aki rámutatott arra, mennyi harc és akadály előzte meg ezt a jubileumot és ama reménynek adott kifejezést, hogy a Wizo és az A. B. továbbra is harmonikus együttműködéssel fogja szolgálni a nemzeti mozgalmat. Gertner a Mizrach, Váradai a Hanoar Hacioni testvéri üdvözlét tolmácsolták, rámutatván az A. B. érdemeire. Dr. Gara a helyi csoport nvében tartott nagyszabású beszédet, együttes munkára szólítván fel az ifjúsági szervezeteket. A jubiláló csoport nevében Héber László válaszolt, hangsúlyozván, hogy ez a jubileum további odaadó munkára kötelezi az A. B.-t. A gyűlés dr. Székely László zárószavaival ért véget. Az ünnepély után tánc következett, mely a késő éjszakai órákban emelkedett hangulatban nyert befejezést. Az aradi A. B. jubileuma alkalmából izléses kiállítású brosurát adott ki aradi barátai és támogatói számára a szervezet öt éves történetéről.

Tisztújítás a cluji Poale Cedekben. A Poale Cedek Egylet Clujon f. hó 17-én tartotta meg 21. évi rendes közgyűlést saját helyiségében, Str. G. Baritiu 16. szám alatt. A szépszámu közgyűlést Goldberger Káimán egyleti elnök nyitotta meg. A múlt évi gyűlés jegyzőkönyvének hitelítése után Mandelbaum Izidor, az egylet titkára terjesztette a gyűlés elé az évi jelentést, zárszámadást, felügyelőbizottsági jelentést és az 1935. évi költségvetési előirányzatot. Mindezeket a közgyűlés elfogadta és tudomásul vette s a vezetőségnek a felmentvényt megadta. Ennek keretén belül Lilienthal Sándor tag indítványára jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Goldberger Káimán elnöknek, aki fáradságtalan szorgalommal vitte előre az egylet ügyeit, ugy a konverzió megszerzése, mint az agmenház kibővítésével. Ugyancsak nevezett egyleti tag javaslatára az egész vezetőségnek hálás köszönetet fejezte ki a közgyűlés az egylet érdekében kifejtett tevékenységéért. Elhatározta a közgyűlés a tagok minél nagyobb mértékben való segítését és az iparosok szociális kérdéseinek megvalósítását. Ezután történt a tisztújítás. A választás eredménye a következő: Elnök Goldberger Káimán, alelnök Pollák Bernát, pénztáros Schwartz Sándor I., jegyző Lusztig Nándor, felügyelőbizottság: Schwartz Sándor II., Löwinger Manó, Meisner Rezsó. Tanácsok: Abrahám Mór, Lilienthal Sándor, Janovitz Géza, Rácz Béla, Herkovits Jenő, Spitz Aladár, Grünfeld Dávid, Lukács Benjámin, Dávid Aron, Hermann Jakob, Kun Jenő, Wolf Jakab. Templombizottság: Schwartz Márton, Rosenfeld Armin, Katz Salamon. Gazdák: Izsák Mór és Schwartz Mihály.

Marpe Lanefes teadélután! Teszler Jenőné urnó rendezésében tartotta meg a Marpe Lanefes e heti teadélutánt szép anyagi sikerrel a Mátyás-féle étteremben.

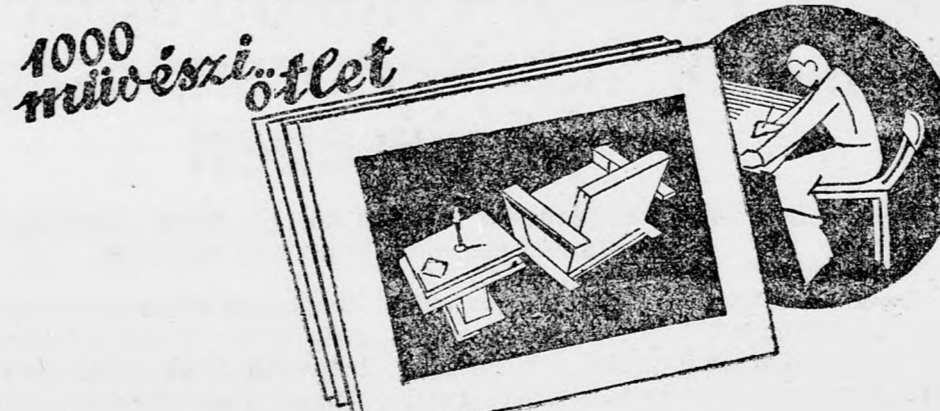
Rabbiválasztás Crasnán. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg múlt vasárnap a szilagykrasznai izr. hitközség és kiterjedt vidéke rabbiválasztó közgyűlést, mely a következőképpen folyt le: Goldstein Jakob hitközségi elnök ismertette a nagy számban megjelent hitközségi tagok előtt a jelenlegi köztisztviselőben álló öreg krasznai rabbi azon óhaját, hogy legifjatalabb fiát, Lichtenstein Henriket óhajta megválasztatni a krasznai rabbisiztségre, mint utódját. Miután a fiatal rabbi megválasztása egyhangulag megtörtént, egy tiztagu bizottság adta tudtul a rabbiknak az eredményt és meghívta őket a közgyűlésre. A jelenlevők nagy ovációban részesítették és „Jechi Adonenu Rábenu“ kiáltással fogadták őket. Az elnök szép szavakkal adta tudtul a közgyűlés egyhangu határozatát és jókívánatait fejezte ki az újonnan megválasztott rabbinak, mire az öreg rabbi szavereható gyönyörű beszédében, könnyes szemekkel köszönte meg a hitközségi tagoknak azon óhajának teljesítését, hogy a rendes szokástól eltérően már az életben láthatja örökösét funkcionálni.

A magyar zene-konzervatórium szimfónikus hangversenye

A cluji magyar zene-konzervatórium tiharmónikus együttese tegnap este, komoly művészi programmal tartotta meg hangversenyét a piarista gimnázium dísztermében. Két nagy szimfónikus művet adott elő a zenekar: Beethoven hetedik szimfóniáját és Mendelssohn A-moll szimfóniáját. Előnkítette és emelte a koncert gazdag műsorának részét Lévy Ilonka operanékesnő fellépte is, aki Weber „Oberon“ operájából „Ocean du Ungeheuer“ áriát énekelt, Mozart „Szöktetés a szeráj“-ból pedig Constanca áriáját.

A műsor első számát, a Beethoven szimfóniát, Zeiszmán Rezsó karmester elsőrendű vezetésében és kitartó, alapos betanulásban élő, világos, lendületes módon adták elő a konzervatórium szimfónikusai. Különösen nagy sikert a második és harmadik tétel aratott. Két zenei figura, egy daktilus és egy spondeus végtelen változatosságu ismétlése, amely a legszebb melódiákat alakítja ki magából, képezte a második tételt, míg a harmadik, amely a legnagyobb sikert aratta egy délausztriai bucus dalból épül fel egész különösen ritmikus változatossággal, mint a legélénkebb része ennek az óriási alkotásnak.

A Beethoven szimfónia után Lévy Ilonka énekelt, tökéletes énektudást, erős kifejező-képességet és biztos zenéiséget bizonyítva. Lévy Ilonka áriát ugyancsak a szimfónikus zenekar kísérte Lázár Jenő karmester biztos kezű és erőlyes vezetésével. Végül ugyancsak Lázár Jenő dirigálása mellett adták elő Mendelssohn gyönyörű dal-lamu A-moll szimfóniáját, amely szintén óriási sikert aratott.

1000 művészeti tétel

kell az izléses lakás berendezéséhez

Kérjen ajánlatot tőlünk s mi megteremtjük Önnek az igazí otthoní, amire mindig vágyott

SZÉKELY ÉS RÉTI

BUTORGYÁR R. T.,
TÁRGUMUREŞ-BRAŞOV-BUCUREŞTI.

ARTZ-

Dokumente
ien in Deutsch-
izsi Zsidó Co-
nost jelent meg
lós dokumentu-
a 300 lej, Meg-
Kelet könyv-

